

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)

21 päivänä maaliskuuta 2013*

Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artikla — Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa — Asetus (EY) N:o 1896/2006 — Eurooppalainen maksamismääräysmenettely — Myöhässä esitetty vastine — 20 artikla — Uudelleen tutkiminen poikkeuksellisissa tapauksissa — Poikkeuksellisten olosuhteiden puuttuminen

Asiassa C-324/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Handelsgericht Wien (Itävalta) on esittänyt 11.6.2012 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 9.7.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Novontech-Zala kft.

vastaan

Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader ja C. G. Fernlund,

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon unionin tuomioistuimen päätöksen antaa julkisasiamiestä kuultuaan unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artiklan mukainen perusteltu määräys,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 (EUVL L 399, s. 1) 20 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain Novontech-Zala kft. (jäljempänä Novontech-Zala), jonka kotipaikka on Unkarissa, ja Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH (jäljempänä Logicdata), jonka kotipaikka on Itävallassa.

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus N:o 1896/2006

- 3 Asetuksen N:o 1896/2006 johdanto-osan 25 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Vastineen lähettämiseksi asetetun määräajan kuluttua umpeen vastaajalla olisi tietyissä poikkeuksellisissa tapauksissa oltava oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista. Uudelleen tutkimisen poikkeuksellisissa tapauksissa ei olisi merkittävä sitä, että vastaajalla on uusi mahdollisuus vastustaa vaatimusta. Uudelleen tutkimisen yhteydessä vaatimuksen aiheellisuutta olisi arvioitava pelkästään niillä perusteilla, jotka johtuvat poikkeuksellisista olosuhteista, joihin vastaaja vetoaa. Muihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin voi kuulua se, että eurooppalainen maksamismääräys perustuu hakemuslomakkeessa esitettyihin väriin tietoihin.”

- 4 Mainitun asetuksen johdanto-osan 28 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Määräaikaisten laskemiseen olisi sovellettava määräaikaisten, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä [3.6.1971] annettua neuvoston asetusta (ETY, Euratom) N:o 1182/71 [(EYVL L 124, s. 1)]. Vastaajalle olisi ilmoitettava tästä sekä siitä, että sen jäsenvaltion kansalliset vapaapäivät, jossa eurooppalaisen maksamismääräyksen antava tuomioistuin sijaitsee, otetaan huomioon.”

- 5 Kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen tarkoituksena on

- a) yksinkertaistaa ja nopeuttaa oikeudenkäyntiä ja pienentää oikeudenkäyntikuluja riitauttamattomia rahamääräisiä vaatimuksia koskevissa valtion rajat ylittävissä asioissa ottamalla käyttöön eurooppalainen maksamismääräysmenettely

– –”

- 6 Asetuksen N:o 1896/2006 16 artiklan 1–3 kohdan sanamuoto on seuraava:

”1. Vastaaja voi antaa määräyksen antaneelle tuomioistuimelle vastineen eurooppalaiseen maksamismääräykseen – –

2. Vastine on lähetettävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona määräys annettiin tiedoksi vastaajalle.

3. Vastaajan on ilmoitettava vastineessa, että hän vastustaa vaatimusta, mutta hänen ei tarvitse ilmoittaa vastustamisen syytä.”

- 7 Mainitun asetuksen 20 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Vastaajalla on 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää [eurooppalaisen] maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos

– –

- b) vastaaja ei ole voinut vastustaa vaatimusta ylivoimaisen esteen tai hänestä riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi,

edellyttäen, että hän toimii kummassakin tapauksessa viipymättä.

2. Vastaajalla on niin ikään 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos maksamismääräys on tämän asetuksen vaatimukset huomioon ottaen annettu selvästi virheellisin perustein, tai muiden poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta.”

Asetus N:o 1182/71

8 Asetuksen N:o 1182/71 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. – –

Jos päivinä – – ilmaistu määräaika lasketaan jonkin tapahtuman toteutumisesta tai toimen suorittamisesta lukien, päivää, jonka aikana tapahtuma toteutuu tai toimi suoritetaan, ei lueta kyseiseen määräaikaan.

2. Jollei 1 tai 4 kohdasta muuta johdu:

– –

b) päivinä ilmaistu määräaika alkaa kulua määräajan ensimmäisen päivän ensimmäisen tunnin alussa ja päättyy sen viimeisen päivän viimeisen tunnin kuluttua umpeen

– –

3. Kyseisiin määräaikoihin luetaan yleiset vapaapäivät, sunnuntait ja lauantait, jollei niitä nimenomaisesti ole jätetty ulkopuolelle tai jos määräajat on ilmaistu työpäivinä.

4. Jos muina kuin tunteina ilmaistun määräajan viimeinen päivä on yleinen vapaapäivä, sunnuntai tai lauantai, määräaika päättyy seuraavan työpäivän viimeisen tunnin kuluttua umpeen.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 9 Logicdata teki 14.10.2011 Bezirksgericht für Handelssachen Wienille (Wienin kauppaoikeudellisia asioita käsittelevä alioikeus) Novontech-Zalaan kohdistuvaa eurooppalaista maksamismääräystä koskevan hakemuksen, jotta se saisi 30 586 euron suuruisen maksun, joka vastasi kyseisen yhtiön maksamatta jättämää kauppahintaa. Mainittu tuomioistuin antoi 25.10.2011 eurooppalaisen maksamismääräyksen. Kyseinen määräys annettiin Novontech-Zalalle tiedoksi 13.12.2011 Zalaegerszegissä (Unkari).
- 10 Novontech-Zala toimitti mainitun määräyksen Unkarissa asianajajalleen, joka antoi vastineen 13.1.2012 eli vasta asetuksen N:o 1896/2006 16 artiklan 2 kohdassa vastineen antamiselle säädetyn 30 päivän pituisen määräajan päättymisen jälkeen. Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että asianajaja laski kyseisen määräajan sellaisen virheellisen olettan perusteella, jonka mukaan eurooppalainen maksamismääräys annettiin Novontech-Zalalle tiedoksi 14.12.2011 eikä 13.12.2011, kuten oli tapahtunut. Asianajaja laski kyseisen määräajan päättyvän 13.1.2012, kun se tosiasiallisesti päättyi 12.1.2012. Tarkistamatta eurooppalaisen maksamismääräyksen antaneelta tuomioistuimelta päivämäärää, jona kyseinen määräaika alkoi kulua, asianajaja merkitsi virheellisesti lasketun määräajan päättymispäivämäärän kalenteriin ja antoi vastineen siten myöhässä.

- 11 Bezirksgericht für Handelssachen Wien hylkäsi 24.1.2012 antamallaan päätöksellä vastineen liian myöhään annettuna.
- 12 Novontech-Zala riitautti 8.2.2012 tällä kertaa itävaltalaisen asianajotoimiston edustamana vastineen hylkäyspäätöksen vaatimalla Bezirksgericht für Handelssachen Wieniä muun muassa tutkimaan maksamismääräyksen uudelleen asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan mukaisesti. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi 5.3.2012 antamallaan päätöksellä uudelleen tutkimista koskevan hakemuksen.
- 13 Novontech-Zala valitti kyseisestä hylkäyspäätöksestä ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen ja väitti, ettei ensimmäisessä oikeusasteessa käsiteltyä asiaa ollut arvioitu oikeudellisesti asianmukaisesti ja että kyseisen tuomioistuimen on voitava asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan nojalla tutkia eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen.
- 14 Tässä tilanteessa Handelsgericht Wien päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Merkitseekö se, että eurooppalaisen maksamismääräyksen vastustamiseen valtuutettu asianajaja ei ole noudattanut vastustamiselle asetettua määräaikaa, [asetuksen N:o 1896/2006] 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua vastapuolesta riippuvaa syytä?
- 2) Jos asianajajan virheellistä menettelyä ei voida pitää vastapuolesta riippuvana syynä, onko sitä, että valtuutettu asianajaja merkitsee eurooppalaisen maksamismääräyksen vastustamiselle asetetun määräajan päättymisajankohdan erehdyksessä virheellisesti, pidettävä asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna poikkeuksellisenä olosuhteena?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 15 Jos ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, unionin tuomioistuin voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää työjärjestyksensä 99 artiklan nojalla ratkaista asian perustellulla määräyksellä.
- 16 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee kahdella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, lähinnä sitä, voiko eurooppalaisen maksamismääräyksen vastustamiselle asetetun määräajan noudattamatta jättäminen, joka johtuu vastapuolen edustajan virheellisestä menettelystä, olla peruste tutkia kyseinen maksamismääräys uudelleen joko asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vastapuolesta ”riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden” vuoksi tai kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ”poikkeuksellisten olosuhteiden” johdosta.
- 17 Novontech-Zala väittää tältä osin, että jos vastapuolen edustaja jättää noudattamatta eurooppalaisen maksamismääräyksen vastustamiselle asetettua määräaikaa oman virheellisen menettelynsä vuoksi, eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimiseksi vaaditut edellytykset täytyvät asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdan sekä 2 kohdan nojalla.
- 18 Logicdata, Itävallan, Kreikan ja Portugalin hallitukset sekä Euroopan komissio katsovat sen sijaan, etteivät edellytykset tällaiselle eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimiselle täyty pääasian kaltaisissa olosuhteissa.
- 19 Edellisessä kohdassa esitetty tulkinta on hyväksyttävä.
- 20 Pääasian kaltaiset olosuhteet, joita luonnehtii se, että vastapuolen edustaja laski ja kirjasi virheellisesti vastineen antamiselle asetetun määräajan, eivät nimittäin selvästikään ole asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 2 kohdan mukaisesti ”poikkeuksellisia”.

- 21 Asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdasta ja 2 kohdasta käy tosin ilmi, että eurooppalainen maksamismääräys voidaan tutkia uudelleen, kun vastineen antamiselle asetetun 30 päivän pituisen määräajan noudattamatta jättäminen johtuu poikkeuksellisista olosuhteista, joiden vuoksi vastinetta ei ole voitu antaa säädetyssä määräajassa, ja kun kyseisissä säännöksissä asetetut muut edellytykset täyttyvät. Silloin kun mainitun määräajan ylittäminen johtuu pääasian tavoin vastapuolen edustajan huolimattomuudesta, kyse ei kuitenkaan voi olla mainituissa säännöksissä tarkoitetuista poikkeuksellisista olosuhteista, koska siltä olisi voitu helposti välttyä.
- 22 Mahdollisuus eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimiseen pääasian kaltaisissa olosuhteissa antaisi vastapuolelle asetuksen N:o 1896/2006 johdanto-osan 25 perustelukappaleessa tarkoitetun uuden mahdollisuuden vastustaa vaatimusta.
- 23 Koska poikkeuksellisia olosuhteita koskeva edellytys ei täyty, ei ole tarpeen tutkia sitä, täyttyvätkö asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyt muut edellytykset, kuten edellytys vastapuolesta riippuvan syyn puuttumisesta.
- 24 Kuten asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdasta ilmenee, on niin, että jotta vastapuoli voi perustellusti pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista kyseisen säännöksen nojalla, on välttämätöntä – ylivoimaista estettä lukuun ottamatta –, että kolme edellytystä täyttyvät samanaikaisesti, eli ensimmäiseksi edellytetään, että vastapuoli ei ole voinut vastustaa vaatimusta vastustamiselle asetetussa määräajassa poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, toiseksi edellytetään vastapuolesta riippuvan syyn puuttumista sekä kolmanneksi edellytetään, että vastapuoli toimii viipymättä. Se, että yksi näistä edellytyksistä ei täyty, on esteenä sille, että vastapuoli voi tehokkaasti väittää täyttävänsä kyseisessä säännöksessä asetetut edellytykset.
- 25 Edellä esitetyn perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että eurooppalaisen maksamismääräyksen vastustamiselle asetetun määräajan noudattamatta jättäminen, joka johtuu vastapuolen edustajan virheellisestä menettelystä, ei ole peruste tutkia kyseistä maksamismääräystä uudelleen, koska tällainen noudattamatta jättäminen ei kuulu asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa eikä sen 2 kohdassa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin.

Oikeudenkäyntikulut

- 26 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on määrännyt seuraavaa:

Eurooppalaisen maksamismääräyksen vastustamiselle asetetun määräajan noudattamatta jättäminen, joka johtuu vastapuolen edustajan virheellisestä menettelystä, ei ole peruste tutkia kyseistä maksamismääräystä uudelleen, koska tällainen noudattamatta jättäminen ei kuulu eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa eikä sen 2 kohdassa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin.

Allekirjoitukset